

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Riitta Rissanen, Ari Koski, Kaisa Lähteenmäki-Smith, Jyri Niemi ja Marja-Liisa Saarilampi. Jyväskylän ammattikorkeakoulun itsearviointi toim. Tero Janatuinen**

Auditointivuosi **2019**, Karvin julkaisu **12:2019**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-510-0 pdf**

2.3 Vaikuttavuutta edistävä toimintakulttuuri

- Korkeakoulun itsearviointi

Kokeilevaa toimintakulttuuria tuetaan

Viime vuosina kokeilukulttuurin nousun myötä JAMKissa on alettu suosia pienimuotoisia kokeiluja uusien toimintamallien ja -muotojen käyttöönotossa. Henkilöstöä on kannustettu kokeiluihin ja pienimuotoisia oman työn kehittämisprojekteja on resursoitu erityisesti uusien pedagogisten menetelmien, kuten verkkopedagogiikan kehittämisessä. Henkilöstöä kannustetaan yhteistyöhön yli tulosalue- ja yksikkörajojen. Tavoitteena on aktivoita monialaista kehittämistyötä ja lisätä uusia kokeiluja. Toiminnan tulokset on raportoitu ja niitä on jaettu yhteisön kesken erilaisissa seminaareissa ja tapahtumissa. Näistä esimerkkinä ovat OPS-seminaarit ja JAMKin pedagogiikkapäivä 2017.

Yksiköiden henkilöstö on organisoitu asiantuntijatiimeihin. Uudistuksen tarkoituksena on ollut syventää henkilöstön asiantuntemusta osaamisen keskittämällä ja saavuttaa tiiviimpi työelämävuorovaikutus sekä vahvempi yhteys opetuksen, TKI- ja palvelutoiminnan välillä. Asiantuntijatiimit vastaavat vastuualueensa toiminnan suunnittelusta kokonaisuudessaan tiiminvetäjän ja päällikön tukemana. Asiantuntijatiimit ovat toimineet vasta vähän aikaa eikä niiden merkityksestä kokeilevan toimintakulttuurin rakentamisessa ole vielä vahvaa näyttöä. Tiimien yhteistyötä on edelleen kehitettävä esimiestyön, tavoitteen asetannan ja resurssien kohdentamisen avulla.

Henkilöstön innovatiivisuutta ja innovaatioita on hyödynnetty mm. koko henkilöstön innovaatio-/suunnittelupäivillä, joilla on etsitty uusia keinoja JAMKin tavoitteiden toteuttamiseksi. Henkilöstöllä on käytössään myös aloitelaatikko intranetissä. Opiskelijoiden innovatiivisuuden kehittäjäksi ja herättäjäksi on kehitetty innovaatioviikko, johon kaikki tutkintoon johtavan

koulutuksen opiskelijat osallistuvat. Innovaatioviikolla ratkotaan työelämälähtöisiä toimeksiantoja ja tutustutaan samalla yrittäjämaiseen ja innovatiiviseen toimintatapaan. Opiskelijoiden mukaan innovaatioviikkoa voisi edelleen kehittää mm. siten, että toimeksiannot kohtaisivat paremmin opiskelijoiden maailman ja viikko ajoittuisi myöhempään ajankohtaan opinnoissa.

Opinnoissa on lisätty systemaattisesti työelämäläheisiä Lab- ja projektiopintoja, jotka on nimetty Future Factory -toiminnaksi. Siinä oppiminen kytketään yritysten ja organisaatioiden tuotekehityshankkeisiin ja TKI-toimintaan. Jyväskylän Yritystehtaan tarjoamat yrittäjyyteen liittyvät opintojaksot, palvelut ja tapahtumat tukevat opiskelijoiden kehittymistä yrittäjyyteen. JAMKin henkilöstöä toimii yrittäjyysvalmentajina [Yritystehtaassa](#) sekä siihen kytkeytyneessä Demola-ympäristössä.

Elinikäinen oppiminen kasvussa

Elinikäisen oppimisen vahvistaminen on yksi JAMKin strategisista tavoitteista. JAMKissa on perustettu elinikäisen oppimisen (ELO) kehittämissyhmä edistämään elinikäisen oppimisen tavoitteiden toteutumista. Ryhmän tehtävänä on uudistaa elinikäistä oppimista tukevat koulutusrakenteet sekä ne pedagogiset ratkaisut ja koulutusmuodot, joilla JAMK täyttää antamansa lupauksen huolehtia oppijan osaamisesta koko hänen työuransa ajan.

ELO-koulutusta on lisätty voimakkaasti, ja yhteistyö muiden koulutustoimijoiden kanssa on vilkasta. Koulutusmuotoina ovat olleet avoin ammattikorkeakouluopetus, erikoistumiskoulutukset, korkeakouludiplomit ja täydennyskoulutus. Korkeakoulujen yhteistyösopimukseen perustuva koulutus on myös lisääntynyt voimakkaasti esim. Summer School / CampusOnline - verkkoportaalien opinnoissa. ELO-toimintaa resursoidaan erillisestä ELO-rahastosta sekä OKM:n strategiarahoituksella.

JAMK vastaa yhteiskunnan muuttuviin osaamisvaatimuksiin ja uudenlaisiin tarpeisiin soveltamalla opetukseen entistä enemmän verkkopedagogiikkaa sekä monimuotoista elinikäistä oppimista palvelevaa koulutusta. Kaikesta koulutuksesta noin 60 % toteutetaan monimuotoisesti ja verkkoa hyödyntäen lukuvuonna 2018–2019. Pedagogisissa ratkaisuissa hyödynnetään mm. digitalisaation tuomia mahdollisuuksia ja EduFutura-yhteistyötä. Neuvottelukunnissa on huomattu JAMKin kehitys elinikäisen oppimisen edistäjänä, ja vieläkin enemmän toivottaisiin monimuotoista ja verkossa toteutettavaa opetusta työelämässä toimiville.

Vuorovaikutuksen ja verkostojen kehittäminen on yhteinen asia

Henkilöstö, opiskelijat ja ulkoiset sidosryhmät osallistuvat monin tavoin koulutuksen ja työelämän väliseen vuorovaikutukseen ja edistävät siten toiminnan vaikuttavuutta. JAMKin asiantuntijat ovat edustettuina monissa eri alojen kehittämiseen liittyvissä verkostoissa. JAMKin johto osallistuu tärkeimpinä pidettyihin alueellisiin ja kansallisiin verkostoihin. Vastavuoroisesti tärkeimmät

asiakkaat ja sidosryhmät sekä myös opiskelijat ovat edustettuina yksiköiden neuvottelukunnissa. Koulutuksen toteutuksessa hyödynnetään työelämäverkostoja, joiden kautta opiskelijoille löytyy harjoittelupaikkoja ja opinnäytetöiden aiheita sekä mahdollisesti myös tuleva työpaikka.

JAMKin kansainvälinen verkosto on laaja erityisesti runsaslukuisten opiskelijavaihtokohteiden vuoksi. Kansainvälistä verkostoa tarkastellaan ajoittain pyrkimyksenä monipuolisempi yhteistyö kansainvälisten kumppaneiden kanssa (opiskelija- ja henkilöstöliikkuvuus, kehittämishankkeet, koulutusvienti). Kv-verkostoja hyödynnetään myös TKI-hankkeissa (esim. Horizon-hankevalmistelu) ja koulutusviennissä. JAMKin asiantuntijoita on ollut mukana mm. hankearvioitsijoina EU-hankkeissa ja asiantuntijoina alakohtaisissa verkostoissa (esim. ISPIM, ENOLL, ICRT).

Vahvuudet

- Elinikäistä oppimista tukevan koulutuksen (ELO) kasvattaminen
- Kokeilujen mahdollistaminen ja hyödyntäminen
- Yrittäjyyttä ja innovatiivisuutta edistävät oppimismuodot.

Kehittämiskohteet

- Tiimien välisen yhteistyön johtamisen kehittäminen
- Innovaatioviikkokonseptin jatkokehittäminen
- Uusien pedagogisten avausten edelleen kehittäminen (kuten Future Factory, Demola ja yrityshautomot).

2.3 Vaikuttavuutta edistävä toimintakulttuuri

- Auditointiryhmän arvio

JAMK on rohkea kokeilija

Kokeilevan kehittämisen ja kokeilukulttuurin tukeminen on selvästi otettu vakavasti JAMKissa. Johto on onnistunut luomaan ilmapiirin, jossa kokeiluja ei pelätä ja epäonnistuminen on sallittua. Kokeilevan kulttuurin edistämistä tukevat asiantuntijatiimeihin järjestäminen, strateginen ELO-rahoitus ja rakenteellisten esteiden määrätietoinen poistaminen. ELO, elinikäinen oppimisen kehittämiss ryhmä uudistaa myös koulutusmuotoja ja pedagogisia ratkaisuja, ja auditointiryhmä pitää tätä hyvänä uudistuksena.

FutureFactory, Yritystehdas, CampusOnline ja muut vastaavat toimintamallit ovat erittäin tervetulleita ja antavat hyvät lähtökohdat kokeilukulttuurin toteuttamiseksi käytännössä. EduFuturaa on kuvattu ”jyväskyläläiseksi tavaksi tehdä yhteistyötä”, ja siinä kokeilevalla otteella on myös tärkeä merkitys.

WIMMA Lab puolestaan on hyvä keino työelämälähtöisen kokeilutoiminnan ja oppimisen vahvistamiseksi. Esimerkiksi ketterän kehittämisen menetelmät, kuten Lean, Kanban, Scrum,

sprintit on saatu opiskelijoille tutuiksi. Ehkä tätäkin tärkeämpää on se, että tiimityöskentely tukee tärkeällä tavalla työelämäosaamista. Samoin avaukset digitaalisen pedagogiikan alalla mahdollistavat monimuotoiset oppimiskokeilut.

Kokeiluihin suunnattu strateginen rahoitus on osoitus kokeilukulttuuriin sitoutumisesta

ELO-toiminta ja erillinen strategiarahoitus on selvästi ollut ehdoton edellytys kokeilujen toteuttamiselle ja se saa hyvän arvion sekä organisaation sisältä että yhteistyökumppaneilta. Henkilöstö on innostunut kokeiluista ja innostus kantaa uusiin onnistuneisiin avauksiin.

Innovaatioviikot ja muut kampanja-tyyppiset toimet kokeilukulttuurin rohkaisemiseksi ovat myös tärkeitä. Seuraavaksi olisi hyvä pohtia, miten koko AMK-verkoston kokeilut ja näissä oppiminen saataisiin lähestymään samaa kokeilukulttuurin tavoitetta. Haastekilpailut, kokeilukiihdyttämöt jne. yli AMK-rajojen voisivat osaltaan edistää laajempaa verkostoitumista ja toimintakulttuurin muutosta.

Yhteistyö verkostojen kanssa tukee kehittämistä

JAMKin henkilöstö, opiskelijat ja johto toimivat aktiivisesti sekä kansallisissa että kansainvälisissä verkostoissa. Verkostoissa toimiminen nähdään vahvana osana koulutuksen ja TKI-toiminnan kehittämistä.

Rohkea kokeilukulttuuri ja uudet pedagogiset avaukset olisivat varmasti kiinnostavia myös kansallisten kokeiluverkostojen, kuten "Kokeileva Suomi" kannalta. JAMK voisi seuraavaksi harkita verkostojen laajentamista myös kokeilukulttuurin alan verkostoihin.